

**UCHWAŁA NR LI/593/13
RADY MIASTA BIAŁYSTOK**

z dnia 25 listopada 2013 r.

w sprawie przyjęcia Programu Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2014-2016.

Na podstawie art.18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594, poz. 645 oraz poz. 1318) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1, art. 19 pkt 1, art. 110 ust. 10 i art. 112 ust. 13 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 oraz poz. 509) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2014-2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Białegostoku.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2014 r.

PRZEWODNICZĄCY RADY

Włodzimierz Leszek Kusak

PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ MIASTA BIAŁEGOSTOKU NA LATA 2014 – 2016

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 594 z późn. zm.),
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 z późn. zm.),
- Uchwała Nr LVIII/777/10 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 13 września 2010 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Miasta Białegostoku na lata 2011 – 2020 plus.

Cel programu

Celem programu jest ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej poprzez udostępnienie osobom i rodzinom potrzebującym pomocy instrumentów wspierających je w podejmowaniu wysiłków zmierzających do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.

Program Pomocy Społecznej Miasta Białegostoku na lata 2014-2016 jest nakierowany na:

1. Pomoc osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej.
2. Działania aktywizacyjne i reintegracyjne na rzecz osób i rodzin.
3. Wsparcie osób długotrwale lub ciężko chorych, niepełnosprawnych, osób starszych i samotnych.
4. Pomoc rodzinom z problemem opiekuńczo-wychowawczym.
5. Organizację środowiska lokalnego.

Diagnoza

Białystok – miasto na prawach powiatu jest stolicą województwa podlaskiego. Według danych na dzień 31.12.2012 r. miasto liczyło 285 415 mieszkańców. Wśród miast wojewódzkich Polski, Białystok jest 2. miastem pod względem gęstości zaludnienia, 11. pod względem ludności i 28. pod względem powierzchni. Białystok pełni funkcję administracyjnego, gospodarczego, naukowego i kulturalnego centrum regionu. Uwarunkowania geograficzne i historyczne sprawiły, że Białystok jest miejscem, gdzie od wieków żyli wspólnie ludzie różnych kultur, wyznań i narodowości, co ukształtowało specyficzny charakter miasta. Przez swoich mieszkańców Białystok postrzegany jest jako miejsce przyjazne do życia. Jednak w każdej społeczności, tak również w Białymstoku, część mieszkańców (około 6%) nie radzi sobie z problemami życiowymi i potrzebuje wsparcia z systemu pomocy społecznej.

Dynamiczne zmiany demograficzne zachodzące w ostatnim czasie, takie jak starzenie się społeczeństwa, wydłużenie średniego okresu trwania życia, emigracja zarobkowa ludzi młodych spowodowały zwiększenie zapotrzebowania na różne formy wsparcia w miejscu zamieszkania np. na usługi opiekuńcze oraz na pomoc o charakterze instytucjonalnym tj. zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych. Z danych demograficznych wynika, że systematycznie maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, natomiast wzrasta liczba osób w wieku poprodukcyjnym. W roku 2012 liczba mieszkańców Białegostoku w wieku poprodukcyjnym wynosiła 51 761, co stanowiło 18,14% ogółu mieszkańców miasta.

Tabela Nr 1. Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku oraz liczba osób bezrobotnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2012	
	Rok 2010	Rok 2011		
MIESZKAŃCY (liczba osób)				
Ogółem	1	294 155	294 298	285 415

KOBIECY				
Ogółem	2	155 947	155 996	152 830
Wiek 0-17	3	24 634	24 226	24 053
Wiek produkcyjny	4	97 194	96 468	92 212
Wiek emerytalny	5	34 119	35 302	36 565
MEŻCZYŻNI				
Ogółem	6	138 208	138 302	132 585
Wiek 0-17	7	25 768	25 415	25 339
Wiek produkcyjny	8	97 965	98 067	92 050
Wiek emerytalny	9	14 475	14 820	15 196
RYNEK PRACY				
Bezrobotni ogółem	10	15 249	15 526	16 545
Bezrobotni długotrwale	11	7 644	8 372	9 050
Bezrobotni z prawem do zasiłku	12	1 811	2 007	2 291

Tabela Nr 2. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców miasta Białegostoku

Rok	Liczba mieszkańców Białegostoku (dane z narzędzia „Ocena zasobów pomocy społeczne w gminie”)	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Wskaźnik % mieszkańców Białegostoku objętych pomocą społeczną
1	2	3	4	5	6
2012	285 415	12 171	8 979	17 156	6,01

Zadaniem pomocy społecznej jest nie tylko reagowanie na doraźne problemy, a więc pomoc osobom i rodzinom w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, ale również podejmowanie działań zmierzających do ich życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek udzielania pomocy osobom i rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej, jednakże pod warunkiem wykorzystania przez nie własnych uprawnień, zasobów i możliwości. Stosownie do regulacji ustawowych przyznawane świadczenia mają dwójaki charakter: obowiązkowy bądź fakultatywny. Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia dostosowane są do indywidualnych okoliczności uzasadniających potrzebę udzielenia pomocy oraz uzależnione od możliwości finansowych Ośrodka.

W roku 2012 prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługiwało osobom i rodzinom, których dochód (netto) nie przekraczał kryterium dochodowego wynoszącego

do dnia 30.09.2012 r.:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 477 zł,
- na osobę w rodzinie - 351 zł (w przypadku rodziny),

natomiast od dnia 1.10.2012 r.:

- dla osoby samotnie gospodarującej - 542 zł,
- na osobę w rodzinie - 456 zł (w przypadku rodziny),

przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednej z przesłanek wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej.

Tabela Nr 3. Liczba rodzin/osób korzystających ze wsparcia z powodu przesłanek, o których mowa w art. 7 ustawy o pomocy społecznej

Lp.	Trudna sytuacja życiowa	2012	
		Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie
1.	Ubóstwo	5 926	11 375
2.	Sieroctwo	5	7
3.	Bezdomność	278	312
4.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	380	1 457
	w tym: wielodzietność	103	547
5.	Bezrobocie	5 601	12 076
6.	Niepelnosprawność	2 879	4 777
7.	Długotrwała lub ciężka choroba	3 869	7 169
8.	Przemoc w rodzinie	33	99
9.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	1 322	4 089
	w tym: rodziny niepełne	1 073	2 928
	rodziny wielodzietne	234	1 232
10.	Alkoholizm	553	811
11.	Narkomania	22	31
12.	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	198	220
13.	Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	37	141
14.	Zdarzenia losowe	18	41
15.	Sytuacja kryzysowa	1	3

1. POMOC OSOBOM I RODZINOM BĘDĄCYM W TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ

Adresaci

Zadanie skierowane jest do osób i rodzin przeżywających trudne sytuacje życiowe, których nie są w stanie samodzielnie pokonać, przy wykorzystaniu własnych uprawnień, zasobów i możliwości.

Cel zadania

Wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Realizacja zadania

Zadanie realizowane będzie poprzez udzielanie świadczeń z pomocy społecznej:

- 1) świadczenia pieniężne: zasiłki stałe; zasiłki okresowe; zasiłki celowe; specjalne zasiłki celowe; zasiłki celowe na zakup posiłku lub żywności z Programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”; pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki; świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki (przyznane przez sąd);
- 2) świadczenia niepieniężne: praca socjalna; usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia; schronienie; posiłek, w tym dożywianie dzieci i młodzieży w okresie nauki szkolnej

w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”; sprawienie pogrzebu; składki na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne za osoby uprawnione; pomoc rzeczowa; poradnictwo specjalistyczne (w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, świadczone osobom i rodzinom mającym trudności lub wykazującym potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych); mieszkanie chronione; interwencja kryzysowa; pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

Wskaźniki

1. Liczba osób/rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej.
2. Liczba osób korzystających z dożywiania w ramach Programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
3. Liczba osób/rodzin, którym świadczone pracę socjalną.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, domy pomocy społecznej, organizacje społeczne i pozarządowe.

2. DZIAŁANIA AKTYWIZACYJNE I REINTEGRACYJNE NA RZECZ OSÓB I RODZIN

2.1. Pomoc osobom bezrobotnym i nieaktywnym zawodowo zagrożonym wykluczeniem społecznym

Adresaci

Program skierowany jest do osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Cel zadania

Aktywizacja społeczna i zawodowa osób bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo zagrożonych wykluczeniem.

Realizacja zadania:

- 1) świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym, tj.:
 - a) prowadzenie indywidualnego przypadku (m.in. poprzez realizowanie kontraktu socjalnego, w celu wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej, zawodowej lub przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu jednostki/rodziny),
 - b) włączanie klientów do aktywnych form wsparcia przede wszystkim prowadzonych w Klubie Integracji Społecznej/Centrum Integracji Społecznej,
 - c) motywowanie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (bezrobotnych, nieaktywnych zawodowo, niepełnosprawnych, bezdomnych, cudzoziemców) do podnoszenia kwalifikacji lub do przekwalifikowania zawodowego oraz do aktywnego poszukiwania pracy,
 - d) organizacja społeczności lokalnej w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i innych podmiotów istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności;
- 2) kontynuacja współpracy z powiatowym urzędem pracy, wojewódzkim urzędem pracy, pracodawcami na lokalnym rynku pracy i innymi podmiotami w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, zatrudnienia oraz aktywizacji zawodowej osób poszukujących pracy, upowszechniania ofert pracy oraz informowania o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach;
- 3) kontynuacja programu prac społecznie użytecznych, do których będą kierowane osoby bezrobotne, w szczególności uprzednio uczestniczące w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielniania, projekcie systemowym „Aktywność kluczem do sukcesu”;
- 4) kontynuacja realizacji projektu systemowego „Aktywność kluczem do sukcesu” oraz podejmowanie działań w celu realizacji innych projektów współfinansowanych przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego;
- 5) współdziałanie, na zasadzie partnerstwa, w realizacji programów przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, w tym bezrobociu, realizowanych przez inne podmioty/organizacje w ramach funduszy strukturalnych i innych;
- 6) popieranie inicjatyw mających na celu zakładanie spółdzielni socjalnych.

Wskaźniki

1. Liczba osób, które podjęły prace społecznie użyteczne.
2. Liczba osób uczestniczących w CIS/KIS.
3. Liczba osób, które uzyskały status osoby bezrobotnej/poszukującej pracy.
4. Liczba osób, które podjęły zatrudnienie w wyniku upowszechniania ofert pracy oraz informowania o wolnych miejscach pracy.
5. Liczba osób, które ukończyły udział w szkoleniu.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Urząd Miejski w Białymstoku, pracodawcy, podmioty ekonomii społecznej, organizacje społeczne i pozarządowe.

2.2. Pomoc osobom bezdomnym i zagrożonym bezdomnością

Adresaci

Program skierowany jest do osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.

Cel zadania

Udzielanie schronienia osobom bezdomnym, zapobieganie powstawaniu, utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności na terenie Miasta Białegostoku, zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz stwarzanie warunków sprzyjających rozwiązywaniu problemów osób bezdomnych. Zadanie ma na celu również tworzenie szans i warunków umożliwiających osobom bezdomnym wyjście z bezdomności.

Realizacja zadania:

- 1) udzielanie informacji dotyczących zasad przyznawania świadczeń, poradnictwo socjalne i prawne;
- 2) zapewnienie: schronienia (szczególnie w okresie trudnych warunków atmosferycznych), pokoiów treningowych dla osób bezdomnych podejmujących trud wyjścia z bezdomności, posiłku, niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym, umożliwienie utrzymania podstawowego poziomu higieny;
- 3) świadczenie pracy socjalnej osobom bezdomnym/zagrożonym bezdomnością;
- 4) realizacja indywidualnego programu wychodzenia z bezdomności;
- 5) poradnictwo dla osób uzależnionych;
- 6) wspieranie i promocja modelowych rozwiązań w zakresie radzenia sobie z problemem marginalizacji i wykluczenia społecznego wynikających z bezdomności;
- 7) współpraca z instytucjami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz podmiotami zainteresowanymi zapobieganiem degradacji społecznej bezdomnych członków społeczności lokalnej, a także wspieranie inicjatyw na rzecz pomocy osobom zagrożonym bezdomnością;
- 8) aktualizowanie „mapy miejsc niemieszkalnych” i wspieranie osób bezdomnych pozostających w tych miejscach – w ramach streetworkingu;
- 9) aktywizacja społeczna, edukacyjna i zawodowa oraz pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia;
- 10) organizowanie w okresie jesienno-zimowym akcji informacyjnej dotyczącej możliwości otrzymania pomocy, w tym w szczególności w zakresie schronienia, posiłku, odzieży na terenie Miasta Białegostoku (ulotki, plakaty informujące o instytucjach udzielających pomocy osobom bezdomnym) oraz kontynuacja spotkań z osobami bezdomnymi i ubogimi w ramach Międzynarodowego Dnia Ubóstwa we współpracy z innymi podmiotami;
- 11) podejmowanie działań wspierających osoby bezdomne mające trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Wskaźniki

1. Liczba osób bezdomnych, którym udzielono wsparcia.
2. Liczba miejsc noclegowych.
3. Liczba zawartych (w danym roku) indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Straż Miejska, Policja, Caritas Archidiecezji Białostockiej, Prawosławny Ośrodek Miłosierdzia Diecezji Białostocko-Gdańskiej „Eleos”, Stowarzyszenie „Ku Dobrej Nadziei”, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”, Polski Komitet Pomocy Społecznej, Polski Czerwony Krzyż, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, Fundacja „Spe Salvi”, inne podmioty.

2.3. Pomoc osobom i rodzinom, w których występuje uzależnienie od alkoholu

Adresaci

Program skierowany jest do osób nadużywających alkoholu i ich rodzin.

Cel zadania

Oddział .

Realizacja zadania:

- 1) prowadzenie punktów informacyjnych dotyczących uzależnienia od alkoholu;
- 2) kierowanie wniosków o leczenie osoby uzależnionej do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 3) wspieranie rodzin osób uzależnionych;
- 4) prowadzenie grup wsparcia i grup terapeutycznych dla osób doznających przemocy w relacjach rodzinnych z powodu występowania problemu alkoholowego;
- 5) prowadzenie grup socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży (działania o charakterze terapeutycznym, edukacyjnym oraz poznawczym w kierunku zmiany);
- 6) motywowanie i kierowanie osób uzależnionych i współuzależnionych do podejmowania terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia oraz do klubów abstynenckich;
- 7) współpraca z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, zakładami lecznictwa odwykowego, klubami abstynenckimi, instytucjami i innymi podmiotami, zajmującymi się pomocą uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu.

Wskaźniki

1. Liczba porad udzielonych przez pracowników socjalnych osobom nadużywającym alkoholu oraz współuzależnionym członkom rodzin.
2. Liczba wniosków o leczenie osoby uzależnionej skierowanych do MKRPA.
3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w grupach socjoterapeutycznych pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym
4. Liczba osób korzystających z grup wsparcia dla osób doznających przemocy pochodzących z rodzin, w których występuje problem alkoholowy.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, sądy, Izba Wytrzeźwień, placówki ochrony zdrowia, kluby abstynenckie, organizacje społeczne i pozarządowe.

2.4. Pomoc cudzoziemcom

Adresaci

Program skierowany jest do cudzoziemców posiadających status uchodźcy, ochronę uzupełniającą, zgodę na pobyt tolerowany oraz do pozostałych cudzoziemców uprawnionych do świadczeń z pomocy społecznej.

Cel zadania

Udzielanie pomocy cudzoziemcom w celu wspierania procesu integracji.

Realizacja zadania:

- 1) pomoc cudzoziemcom ze statusem uchodźcy/ochroną uzupełniającą - w ramach indywidualnego programu integracji, w tym wypłata świadczenia pieniężnego na utrzymanie i wydatki związane z nauką języka polskiego;
- 2) pomoc cudzoziemcom ze statusem uchodźcy/ochroną uzupełniającą na zasadach ogólnych ustawy o pomocy społecznej;
- 3) pomoc cudzoziemcom posiadających zgodę na pobyt tolerowany w formie: interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania, zasiłku celowego;
- 4) pomoc w uzyskaniu miejsca zamieszkania;
- 5) pomoc w uzyskaniu zatrudnienia;
- 6) pomoc w formie opłacenia składek na ubezpieczenie zdrowotne;
- 7) prowadzenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania cudzoziemców;
- 8) poradnictwo specjalistyczne zwłaszcza prawne, psychologiczne i rodzinne; udzielanie informacji oraz wsparcie w kontaktach z innymi instytucjami;
- 9) działania wspierające proces integracji społecznej i międzykulturowej;
- 10) działania edukacyjne wspierające cudzoziemców i ich dzieci.

Wskaźniki

1. Liczba realizowanych indywidualnych programów integracji.
2. Liczba cudzoziemców korzystających z pomocy społecznej.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Podlaski Urząd Wojewódzki, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, szkoły, przedszkola, placówki ochrony zdrowia, Fundacja Edukacji i Twórczości, Caritas Archidiecezji Białostockiej, organizacje społeczne i pozarządowe, inne podmioty.

2.5. Działania na rzecz społeczności romskiej

Adresaci

Program skierowany jest do Romów zamieszkujących na terenie Miasta Białegostoku i korzystających z pomocy społecznej.

Cel zadania

Umożliwienie dzieciom i młodzieży romskiej zdobywania nowych umiejętności poprzez uczestnictwo w kursach językowych oraz wyrównywanie szans edukacyjnych poprzez wyposażenie w podręczniki i przybory szkolne, a także ułatwienie im dojazdu na zajęcia szkolne i pozaszkolne.

Realizacja zadania:

- 1) wyposażenie dzieci i młodzieży romskiej w podręczniki, przybory szkolne, artykuły sportowe;
- 2) zakup biletów komunikacji miejskiej;
- 3) opłacenie kursów językowych;
- 4) współpraca z rodzicami dzieci romskich, ze szkołami i nauczycielami.

Wskaźniki

Liczba dzieci romskich objętych poszczególnymi programami.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Centralna Rada Romów w Polsce, szkoły, przedszkola, szkoła językowa, media lokalne, organizacje społeczne i pozarządowe, w tym organizacje romskie.

2.6. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego

Adresaci

Program skierowany jest do osób opuszczających zakłady karne.

Cel zadania

Pomoc osobom opuszczającym zakłady karne w przystosowaniu się do życia w środowisku lokalnym.

Realizacja zadania:

- 1) udzielanie świadczeń pomocy społecznej;
- 2) świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób opuszczających zakład karny w ich środowisku, w tym rodzinnym;
- 3) współpraca z urzędami pracy oraz z innymi podmiotami w zakresie pozyskania ofert zatrudnienia, w tym socjalnego;
- 4) kierowanie do udziału w projekcie systemowym, realizowanym przez MOPR „Aktywność kluczem do sukcesu”;
- 5) kontynuacja prowadzonego przez MOPR we współpracy z Aresztem Śledczym w Białymstoku programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Wskaźniki

1. Liczba osób, którym udzielono pomocy po opuszczeniu zakładu karnego.
2. Liczba osób, które powróciły do rodziny/środowiska po opuszczeniu zakładu karnego.
3. Liczba osób skierowanych i uczestniczących w programie „Aktywność kluczem do sukcesu”.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Wojewódzki Urząd Pracy, Stowarzyszenie Penitencjarne „Patronat”, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, centra integracji społecznej, klub integracji społecznej, Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie „Droga”, organizacje społeczne i pozarządowe, inne podmioty.

3. WSPARCIE OSÓB DŁUGOTRWALE LUB CIĘŻKO CHORYCH, NIEPEŁNOSPRAWNYCH ORAZ OSÓB STARSZYCH I SAMOTNYCH

3.1. Pomoc osobom z zaburzeniami psychicznymi

Adresaci

Program skierowany jest do osób z zaburzeniami psychicznymi i z upośledzeniem umysłowym.

Cel zadania

Zapewnienie specjalistycznych form pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i z upośledzeniem umysłowym.

Realizacja zadania:

- 1) prowadzenie i zapewnienie miejsc w środowiskowym domu samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) organizacja imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- 3) pozyskiwanie dodatkowych środków finansowych (w ramach programów rządowych) na wsparcie osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania lub w ośrodkach wsparcia;
- 5) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera w Domu Pomocy Społecznej w Białymstoku, ul. Baranowicka 203;
- 6) zapewnienie całodobowej opieki osobom przewlekle psychicznie chorym w Domu Pomocy Społecznej, ul. Baranowicka 203 Filia w Bobrowej lub w domach pomocy społecznej na terenie innych powiatów.

Wskaźniki

1. Liczba osób skierowanych do środowiskowych domów samopomocy.
2. Liczba osób, które skorzystały z usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w miejscu zamieszkania.
3. Liczba osób, które skorzystały ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z chorobą Alzheimera.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, środowiskowe domy samopomocy, domy pomocy społecznej, organizacje społeczne i pozarządowe, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, inne podmioty.

3.2. Pomoc osobom potrzebującym wsparcia ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność

Adresaci

Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych, długotrwale lub ciężko chorych, w wieku poprodukcyjnym.

Cel zadania

Poprawa jakości życia ludzi starszych, schorowanych i niepełnosprawnych poprzez zapewnienie im optymalnego funkcjonowania oraz opieki w miejscu zamieszkania.

Realizacja zadania:

- 1) zapewnienie usług opiekuńczych, wykonywanych w ramach zlecenia zadań z pomocy społecznej, osobom wymagającym opieki pielęgnacyjnej i pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych;
- 2) pomoc osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają zapewnienia całodobowej opieki w domach pomocy społecznej;
- 3) organizacja imprez integracyjnych dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej;
- 4) prowadzenie i wspieranie grup wsparcia oraz inicjowanie powstawania nowych grup w środowisku lokalnym;
- 5) poszukiwanie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych – we współpracy z zakładami pracy chronionej;
- 6) prowadzenie indywidualnego przypadku, polegające na pomocy jednostce w sprawach dotyczących potrzeb bytowych, dostępu do różnorodnych świadczeń i usług, a także potrzeb wewnętrznych wynikających z cech osobowości;
- 7) wspieranie osób starszych, chorych i niepełnosprawnych w celu poprawy sytuacji osobistej oraz jakości życia;
- 8) działania profilaktyczne polegające na zapobieganiu pogorszenia się kondycji fizycznej, psychicznej osób niepełnosprawnych, doradztwo w zakresie rehabilitacji zawodowej, społecznej i medycznej.

Wskaźniki

1. Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi w miejscu zamieszkania.
2. Liczba mieszkańców Miasta Białegostoku skierowanych do domów pomocy społecznej.
3. Liczba imprez dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej.
4. Liczba prowadzonych grup wsparcia.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, domy pomocy społecznej, organizacje społeczne i pozarządowe, sądy, szkoły, przedszkola, placówki ochrony zdrowia, zakłady pracy chronionej.

3.3. Pomoc osobom starszym i samotnym

Adresaci

Program skierowany jest do osób starszych i samotnych.

Cel zadania

Poprawa jakości życia ludzi starszych oraz zapobieganie ich osamotnieniu i izolacji.

Realizacja zadania:

- 1) świadczenie pracy socjalnej grupie seniorów;
- 2) zachęcanie seniorów do włączania się w organizację imprez okolicznościowych, w tym mających na celu zaspokojenie potrzeb samorealizacji, szacunku, uznania itp. oraz do tworzenia grup samopomocy;
- 3) prowadzenie działań w zakresie wymiany międzypokoleniowej;
- 4) podejmowanie działań wspomagających seniorów w dostępie do poradnictwa, w tym psychologicznego i prawnego;
- 5) podejmowanie działań na rzecz integracji seniorów ze społecznością lokalną;
- 6) pobudzanie do wszechstronnego rozwoju, wzmacnianie akceptacji siebie i otoczenia;
- 7) edukacja osób starszych w zakresie obsługi elektronicznych środków komunikacji;
- 8) organizacja Miejskiego Dnia Seniora;
- 9) podejmowanie działań na rzecz aktywizacji społecznej osób starszych we współpracy z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, działającymi na rzecz osób starszych (uczestnictwo w spotkaniach i wyjazdach integracyjnych, wykładach, zajęciach rozwijających zdolności manualne osób starszych).

Wskaźniki

Liczba osób uczestniczących w zajęciach zorganizowanych seniorom przez MOPR.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, Dzienny Dom Pomocy Społecznej, organizacje społeczne i pozarządowe, inne podmioty.

4. POMOC RODZINOM Z PROBLEMAMI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYMI

4.1. Wspieranie prawidłowego funkcjonowania dzieci i rodzin

Adresaci

Program skierowany jest do rodzin z dziećmi mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.

Cel zadania

Pomoc rodzinom wykazującym trudności w opiece i wychowywaniu dzieci, których nie są w stanie pokonać samodzielnie.

Realizacja zadania:

- 1) świadczenie pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego, w szczególności socjalnego, prawnego, rodzinnego i pedagogicznego;
- 2) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci;
- 3) wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez wnioskowanie przez pracownika socjalnego o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny;
- 4) wspieranie osób pełnoletnich opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy w celu ich życiowego usamodzielnienia i integracji ze środowiskiem;
- 5) aktywizacja rodzin do podejmowania działań zmierzających do prawidłowego funkcjonowania w środowisku;
- 6) budowanie sieci współpracy z podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny;
- 7) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, świetlicami, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny.

Wskaźniki

1. Liczba rodzin wskazanych przez pracownika socjalnego do objęcia asystenturą.

2. 2. Liczba dzieci uczestniczących w grupach socjoterapeutycznych.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, sądy, kuratorzy, organizacje społeczne i pozarządowe, świetlice, kościoły i inne podmioty.

4.2. Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu i przestępczości wśród dzieci i młodzieży

Adresaci

Program skierowany jest do dzieci i młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i przestępczością.

Cel zadania

Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu, które polega na braku umiejętności pełnienia właściwych dla wieku ról społecznych zgodnie z oczekiwaniami i ogólnie przyjętymi normami, utraceniu satysfakcjonujących kontaktów interpersonalnych oraz nieprzyswojeniu przez jednostkę społecznie akceptowanych sposobów realizacji własnych potrzeb.

Realizacja zadania:

- 1) propagowanie alternatywnego zagospodarowania czasu wolnego oraz rozwijanie zainteresowań dzieci i młodzieży poprzez uczestnictwo w zajęciach realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, wychowawców podwórkowych - w ramach lokalnego programu pomocy społecznej „Wychowawca Podwórkowy”;
- 2) dożywianie dzieci i młodzieży dotkniętych ubóstwem w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”;
- 3) współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych;
- 4) wspieranie organizacji wypoczynku letniego, zimowego dzieciom i młodzieży.

Wskaźniki

1. Liczba dzieci, która skorzystała z posiłków w ramach programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

2. Liczba dzieci skierowanych przez pracowników socjalnych do świetlic.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, sądy, kuratorzy, organizacje społeczne i pozarządowe, kościoły, świetlice, inne podmioty.

5. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Adresaci

Program skierowany jest do jednostek niesamodzielnych życiowo, grup marginalizowanych oraz społeczności lokalnej.

Cel zadania

Działania aktywizujące, integrujące i usamodzielniające kierowane do osób niesamodzielnych życiowo i grup marginalizowanych w ich społecznym otoczeniu, prowadzące do włączenia do życia społecznego.

Realizacja zadania:

- 1) tworzenie map zasobów i potrzeb w środowisku lokalnym;
- 2) inicjowanie i animowanie inicjatyw sąsiedzkich i grup samopomocowych;
- 3) tworzenie sieci współpracy i budowanie partnerstw lokalnych we współpracy z instytucjami publicznymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi, innymi podmiotami;
- 4) inicjowanie wydarzeń lokalnych, takich jak np. pikniki, festyny;

- 5) podejmowanie działań ukierunkowanych na aktywizację, integrację oraz edukację grup i środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym w ich środowisku lokalnym;
- 6) współpraca z wolontariatem;
- 7) prowadzenie kampanii informacyjnych i edukacyjnych.

Wskaźniki

1. Liczba podmiotów podejmujących współpracę w organizowaniu społeczności lokalnej.
2. Liczba grup samopomocowych.
3. Liczba wydarzeń lokalnych.
4. Liczba wolontariuszy biorących udział w działaniach na rzecz organizowania społeczności lokalnej.
5. Liczba kampanii informacyjnych i edukacyjnych.

Realizatorzy

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Urząd Miejski w Białymstoku, jednostki organizacyjne pomocy społecznej Miasta Białegostoku, przedszkola, szkoły, Policja, sądy, placówki ochrony zdrowia, kluby abstynenckie, organizacje społeczne i pozarządowe, kościoły, świetlice, spółdzielnie mieszkaniowe, inne podmioty.